

TAJNÉ

Výtisk číslo: 24
STÁTNÍ ÚSTAV PRO VÝZKUM
ZRUŠEN STUPEN UTAJENÍ
Dávod: 490/2 NBC/80
PhDr. Alena Nosková
3-6.04

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE

82

Č. j.: inf. 03224 82

Počet listů: 8

Počet výtisků: 27

Den vydání: 19. října 1989

OBSAH

Ohlasy na výsledky jednání 15. zasedání ÚV KSČ k 18. říjnu 1989

Ohlasy na výsledky jednání 15. zasedání ÚV KSČ
k 18. říjnu 1989

Krajské (městské) výbory strany, vybrané základní organizace zařazené v panelu odboru vnitrostranických informací ÚV KSČ ve zprávách uvádějí, že se 15. zasedání ÚV KSČ setkalo se značným zájmem komunistů a ostatních občanů.

Ohlasy se převážně shodují v pozitivním hodnocení zprávy předsednictva ÚV KSČ o činnosti strany po 14. zasedání ústředního výboru a jejích úkolech před XVIII. sjezdem KSČ. Ve Středočeském kraji je v ohlasech oceňována pravdivá, objektivní charakteristika stavu v naší společnosti i jasné stanovení úkolů při překonávání problémů. Ojediněle byly v tomto kraji zaznamenány názory, že zpráva byla popisná, bez určení konkrétních východisek a závěrů vůči pracovníkům zodpovědným za současné problémy.

Ve Východočeském kraji byla oceněna otevřenost zprávy při hodnocení činnosti ve straně a společnosti, zdůraznění příkladu komunistů a zaujetí stanoviska k průběhu přestavby. Ojediněle byl vyjádřen nesouhlas s hodnocením politické situace s tím, že "je příliš pozitivní". Skutečnost je jiná, jednota strany a lidu není tak pevná, musí se o ni bojovat (Transporta Chrudim, Elektro-Praga Hlinsko). S nesouhlasem se v některých ohlasech setkává vyjádření k otázkám církevní politiky. Je názor, "že se věřícím a církevní hierarchii KSČ podbízí". Jednotlivě zazněly názory, že ve zprávách je třeba omezit formulace "musíme, mělo by se", atd.

Ve Středoslovenském kraji je v ohlasech kladně přijímán požadavek upevnění jednoty strany a všeho lidu, pozornost zkvalitňování členské základny a "možnost přijímání těch, kdo mají zájem ve straně pracovat".

V Severomoravském kraji se oceňují mimo jiné pasáže týkající se potřeby upevnění socialismu a zabránění negativním jevům. V okresech zaznívají v některých místech požadavky na zvýšení účinnosti kontroly plnění úkolů a na jmenovité uvádění těch, kdo je nezabezpečují.

V Severočeském kraji je v ohlasech charakterizována zpráva PÚV KSČ jako otevřená, bojovná, ofenzivní, směřující k upevnění jednoty strany. Podle ohlasů je "výrazem rozumné politiky, týká se všech problémů, které lidi zajímají". Vyskytly se i názory, že měla být adresnější v kritice nedostatků.

V Jihomoravském kraji byl zaznamenán živý ohlas a zájem o zprávu PÚV KSČ o činnosti strany po 14. zasedání ÚV KSČ, která je hodnocena jako "věcná, konstruktivní a hodnotná". Podle zprávy KV KSČ zastínila svým obsahem zprávu PÚV KSČ o politice strany v tvorbě a ochraně životního prostředí. V současném politickém klimatu se pozornost soustředila na hodnocení vnitřní politické situace, ekonomiky a vývoje v sousedních zemích. Část veřejnosti přijala hodnocení politické situace jako stabilizované s uspokojením a uklidněním. U některých lidí v okrese Blansko a Třebíč ocenění jako "stabilizovaná" vyvolalo rozpaky. V souvislosti s tím je poukazováno na aktivitu nelegálních struktur i na chování turistů z Polska i Maďarska, kteří mají příliš mnoho našich peněz a vykupují v obchodech nedostatečné zboží. Je očekáváno konkrétnější a rozhodnější opatření, aby byl zabezpečen plynulý předvánoční trh. V některých ohlasech v Rudém říjnu Otrokovice byl vysloven nesouhlas s hodnocením, že s politikou strany se lidé ztotožňují. Podle nich je tomu "spíše naopak, což odeznělo v dalších částech zprávy PÚV KSČ".

V Severočeském kraji zazněly názory, že "lidé nemají důvěru ve stranu, což se odráží v přijímání kandidátů i v pasivitě komunistů. Postup přestavby nelze chápat příliš

optimisticky". Zaznívají obavy, abychom se nedostali do stejné situace jako PLR a MLR.

V Agrokombinátu Cheb a Škodě Plzeň (Západočeský kraj) se vyskytly názory, že je potřebný tvrdší přístup k nelegálním strukturám. V Avii Praha - Letňany bylo poukazováno na pokračující aktivitu nelegálních struktur a na rozhovor s Kubišovou v Mladé frontě dne 12. 10. 1989.

Ve všech krajích je vyslovován souhlas se stanovisky k vývoji v PLR a MLR, uvedenými ve zprávě PÚV KSČ. Příznivou odezvu vyvolávají návrhy na snížení vojenských výdajů a zkrácení základní vojenské služby. Kladně je přijímáno předložení stanov strany k celostranické diskusi. V okrese Vsetín (Severomoravský kraj) nesouhlasí někteří starší komunisté s tím, aby návrh stanov byl diskutován ve veřejnosti. Odůvodňují to tvrzením, že konečné znění by mohli v negativním smyslu ovlivnit vyloučení, příslušníci jiných politických stran i různé skupiny lidí. V ZO KSČ Gymnázium J. Fučíka Plzeň, Státní statek Úlice a Sokolovské strojírny (Západočeský kraj) bylo upozorněno, že příprava k diskusi k návrhu stanov je příliš zdlouhavá. Diskuse mohla být vedena již na výročních členských schůzích.

Názory na možnost přijímat do KSČ ty, kteří se dopustili určitých chyb v roce 1968 a snaží se je napravit, jsou rozdílné. Například CZV KSČ Kovosvit Sezimovo Ústí (Jihočeský kraj) a PV KSČ SONP Kladno (Středočeský kraj) tento přístup uvítal. Naproti tomu v Avii Praha se pozastavují nad tím, že by měli být přijímáni vyloučení z roku 1968. Doporučují "se více zamyslet nad příčinami, proč do KSČ nechtějí vstupovat mladí dělníci". V některých organizacích Západočeského kraje se komunisté pozastavují nad tím, že již není dáván potřebný důraz na sociální složení členské základny při přijímání kandidátů. V okrese Olomouc (Severomoravský kraj) bylo v ohlasech uvítáno, že se v období vědeckotechnického rozvoje dává technické a humanitní inteli-

genci možnost vstoupit do KSČ bez regulace. Základ úspěchů v současné době je spatřován ve vyšších nárocích v rozmisťování schopných kádrů na všech úsecích s využitím vysoké kvalifikace i bezpartijních. Mezi vysokoškolskými učiteli Univerzity Palackého a studenty v Olomouci byl vyjádřen názor : "je škoda, že jsme se nepoučili od sovětských komunistů a neprovedli hned na 7. zasedání ÚV KSČ rozsáhlejší kádrovou obměnu v centrálních orgánech - byli bychom dál ...".

Rovněž zpráva PÚV KSČ o politice strany v tvorbě a ochraně životního prostředí je v ohlasech přijímána většinou kladně. Oceňována je snaha ÚV KSČ o zabezpečení tvorby a ochrany životního prostředí v naší společnosti. Ve Středočeském kraji, ale i v dalších, jsou vyslovovány požadavky na důslednou realizaci vytýčených záměrů v oblasti ekologie bez výjimek, včetně nekompromisních postihů institucí i jednotlivců, jejichž činnost má negativní vliv na životní prostředí.

Komunisté Státního statku Tochovice (Středočeský kraj) kladně hodnotí, že zasedání uložilo komunistům ve vládách konkrétní úkoly. Současně však vyslovují obavy, aby jejich realizace nedopadla tak špatně jako v minulosti. Na Dole Ostrava (Severomoravský kraj) jsou pozitivní ohlasy na vytýčené úkoly pro jednotlivá ministerstva k přípravě plánu na rok 1990. V okrese Olomouc postrádali komunisté na zasedání ÚV KSČ analýzu způsobených škod na životním prostředí i na zdraví lidí. V souvislosti s rozsáhlým řešením problematiky životního prostředí jsou vyslovovány pochybnosti o našich finančních možnostech. Zároveň byly vznášeny dotazy, proč nejsou čerpány finanční prostředky na ekologii a jaké postihy přijme vláda vůči neplničům. Obecně v tomto kraji zazněly požadavky na výrazné zvýšení disciplíny včetně zpřísnění kontroly plnění závěrů 15. zasedání ÚV KSČ v těchto otázkách :

- zrušit veškeré výjimky týkající se ochrany životního prostředí

- důsledně uplatňovat osobní odpovědnost nejen podniků, ale i jednotlivců
- zvýšit pokuty za vypouštění koksárenského plynu včetně zpřísnění postihu hospodářských pracovníků až po odvolání z funkcí.

V okrese Šumperk (Severomoravský kraj) byla na některých místech vyslovena obava, zda určená doba pro zastavení zhoršování životního prostředí - rok 1995 bude dodržena. V dřívějších materiálech a vystoupeních byl uváděn rok 1990. Připomínky jsou k tomu, aby se prohloubila veřejná informovanost o současném stavu ekologie v naší republice a její zlepšování bylo dáno pod veřejnou kontrolu. Členové strany ministerstva lesního a vodního hospodářství SSR v Bratislavě požadují, aby byly důsledně plněny předpisy na ochranu čistoty vod, ovzduší a lesů. Podporují návrh vytvořit orgán na ochranu životního prostředí s rozsáhlou pravomocí a autoritou. Mezi některými pracujícími byly zachyceny názory, že zásadnímu obratu ve zlepšení životního prostředí nevěří, protože dosud převládá ekonomické hledisko nad ekologickým. Vytvoření centrálního orgánu, který by účinněji vyvozoval závěry z neplnění úkolů ochrany životního prostředí a měl odpovědnost za dodržování předpisů v této oblasti, podporují také pracující k. p. Chemko Strážske (Východoslovenský kraj).

V Jihomoravském kraji je v ohlasech pozitivně hodnoceno, že se ÚV KSČ zabýval ekologickými otázkami. V okresech Blansko a Jihlava jsou v některých ohlasech vyslovovány obavy, zda přijaté závěry budou realizovány, a proto je tato zpráva někde přijímána "opatrně, vlažně". V okrese Jihlava je poukazováno na situaci, kdy prostředky nejsou čerpány pro nepřipravenost ekologických staveb a na druhé straně, kdy stavby připraveny jsou a nebyly zařazeny proto, že chybí finanční krytí. V okrese Žďár nad Sázavou upozorňují, že některé byly pro nedostatek financí zastaveny. Připomínána je potřeba zabezpečení prostředků pro služby, které udržují čistotu a pořádek i nutnost zajistit

mezinárodní spolupráci v oblasti ekologie. V souvislosti s tím je v ohlasech z okresu Kroměříž požadováno více informací kolem výstavby vodního díla Gabčíkovo-Nagymaros, hlavně o stanoviscích Maďarska. Ve Východočeském kraji jsou funkcionáři dotazováni, zda ve sporných otázkách při jednání příliš neustupujeme. V Bratislavě se vyskytly požadavky, aby se v jednání o výstavbě vodního díla v plném rozsahu pokračovalo rozhodněji.

V Severomoravském kraji jsou v některých ohlasech k rezoluci ÚV KSČ k tvorbě a ochraně životního prostředí připomínky, že je opomenut největší znečišťovatel, a to automobily.

Ve VCHZ Pardubice-Semtín (Východočeský kraj) je v ohlasech vyslovován názor, že "přijatá rezoluce zachycuje základní otázky, ale nejpozději do XVIII. sjezdu KSČ musí být přijat konkrétní program".

Komunisté ZO KSČ Údržba Tatra, kombinát Kopřivnice (Severomoravský kraj) zaslali ústřednímu výboru KSČ dálnopis, ve kterém sdělují, že "jednání 15. zasedání ÚV KSČ nás přesvědčilo o nutnosti věnovat oblasti ekologie zvýšenou pozornost a důsledně realizovat jeho závěry. Přijímáme závazek překročit letošní akce ozdravných opatření na 110 % a pro rok 1990 zvýšit hodnotu uvedených opatření o 1 700 000 Kčs". Komunisté na středisku šrotoviště ve Východoslovenských železárnách Košice (Východoslovenský kraj), které zpracovává druhotnou surovinu, konvertorovou vložku pro vsázku do vysokých pecí, se zavázali zpracovat o 100 tun šrotu více než je měsíční plán. Přispějí tím ke zlepšení ekologických podmínek v podniku.

OV SSM Svitavy (Východočeský kraj) založil Ekofond. Prostředky využijí na tvorbu a ochranu životního prostředí v okrese. Pod svůj patronát převzal okresní výbor obnovu tzv. Langrova lesa, z něhož chtějí udělat výletní místo pro občany okresního města. Základní škola P. Morozova v Hradci Králové se obrátila

s výzvou na všechny ostatní školy ve městě, aby vzaly do vlastní péče prostranství kolem školních budov.

V některých ohlasech v Severočeském kraji je upozorňováno, že při vystoupení s. M. Jakeše zabírala Čs. televize členy ÚV KSČ, kteří se bavili nebo četli noviny. Veřejnost to chápe jako projev nezájmu, nekázně a pasivity. Je tím snižována úroveň jednání i jeho autorita.

V okrese Olomouc (Severomoravský kraj) se vyjádřilo 17 členů KSČ, důchodců, ve věku 62-75 let takto : "za dobu členství ve straně jsme mnoho prožili. Věříme s. Jakešovi, že to co řekl myslí upřímně a bojuje za to. V tom ho podporujeme. Jako staří lidé však nedovedeme pochopit, proč televize do záběrů dává staré funkcionáře, kteří pro přestavbu z důvodu vysokého věku toho mnoho udělat již nemohou. Nikdo neví, jak pomáhají přestavbě, když se nezúčastňují žádných veřejných vystoupení, aktivů, nevystupují v dělnických kolektivech v době, kdy je třeba různé věci vysvětlovat ...".

Výroční členské schůze základních organizací KSČ v roce 1989
 Stav k ...18. říjnu..... 1989

Tabulka č. 1

K r a j	Základní organizace KSČ			Členové základní organizace			Přítomno registrova- ných členů	Diskutují- cích celkem	% disku- tující	Účast zástupců vyšších orgánů		
	Celkový počet	V nichž by- la výroční schůze	%	V organ., v nichž se schůze ko- nala	Přítomni na schůzi	%				OV	KV	úv
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ČSSR - úhrnem	45 215	17 329	38,3	567 308	479 253	84,5	32 790	121 258	23,7	25 628	2 048	660
ČSR - celkem	32 375	11 543	35,7	385 549	318 867	82,7	23 852	82 402	24,0	15 906	1 348	381
SSR - celkem	12 840	5 786	45,1	181 759	160 386	88,2	8 938	38 856	22,9	9 722	700	279
Praha - město	3 134	714	22,8	30 359	24 361	80,2	444	5 516	22,6	924	66	119
Středočeský	4 288	1 438	32,6	46 457	37 710	81,2	3 196	9 828	24,0	2 150	175	60
Jihočeský	2 532	729	28,8	17 448	14 492	83,0	1 125	4 689	30,0	1 058	100	23
Západočeský	3 062	898	29,3	26 595	21 843	82,1	2 130	6 635	27,6	1 211	152	14
Severočeský	3 645	1 018	27,9	31 420	25 673	81,7	372	7 276	28,3	1 413	113	27
Východočeský	4 479	1 762	39,3	45 345	38 330	84,5	2 999	13 347	32,6	2 576	212	43
Jihomoravský	6 410	2 176	33,9	71 428	59 069	82,7	5 810	14 361	22,1	3 118	210	38
Severomoravský	4 825	2 808	58,2	116 497	97 389	83,6	7 776	20 750	19,7	3 456	320	57
Bratislava - město	1 211	348	28,7	14 369	12 186	84,8	24	2 591	21,3	439	46	78
Západoslovenský	3 561	1 346	37,8	44 803	38 720	86,4	1 420	9 125	22,7	2 298	173	52
Středoslovenský	4 023	1 793	44,6	53 068	47 528	89,6	5 779	12 018	22,5	3 307	195	64
Východoslovenský	4 045	2 299	56,8	69 519	61 952	91,9	1 715	15 122	23,7	3 678	286	85